

Samen werken aan een waardevolle leefomgeving

[OCW | BZK | IenW | LNV | IPO | VNG | FGM | FIM | Natuurmonumenten |
Staatsbosbeheer | LandschappenNL | RVB | Federatie Ruimtelijke Kwaliteit]

NEDERLAND VERANDERT

HET KLIMAAT WORDT ANDERS, HET REGENT HARDER

ER IS DROOGTE

ONZE FOSSIELE ENERGIE RAAKT UITGEPUT

STEDEN GROEIEN HARD EN ER IS WONINGNOOD

OPHEFFING

JUWELIERS
VAN TEYLINGEN

JACOB JENSEN
SEIKO
PULSAR
ESPRIT
DANISH DESIGN
TI SENTO
XEN
MARBEAU
SAINT MAURICE
SUENO

OPHEFFINGS
UITVERKOOP

EN ER IS VERGRIJZING, LEEGSTAND EN KRIMP

CULTUREEL ERFGOED STAAT ONDER DRUK DOOR DEZE VRAAGSTUKKEN

An aerial photograph of a Dutch landscape. A red running track winds through the scene, following the curve of a river. The landscape is a mix of green fields, dense trees, and a small village with several houses. A large body of water is visible in the upper right corner. The text "WE ZIJN GEHECHT AAN HET LANDSCHAP WAT WE KENNEN" is overlaid in white capital letters across the middle of the image.

WE ZIJN GEHECHT AAN HET LANDSCHAP WAT WE KENNEN

HOGERE DIJKEN, WINDTURBINES, ZONNEPARKEN EN STADSUITBREIDINGEN

A wide-angle photograph of a calm lake under a clear blue sky. In the foreground, several tall, leafy trees stand on a grassy bank. A low fence runs along the edge of the lake. In the distance, a small town or village is visible across the water. The text 'ZIJN DE VRAAGSTUKKEN VAN NU' is overlaid in white at the bottom left.

ZIJN DE VRAAGSTUKKEN VAN NU

**CULTUREEL ERFGOED BIEDT HOUVAST
VERLEDEN GEEFT INSPIRATIE VOOR DE TOEKOMST**

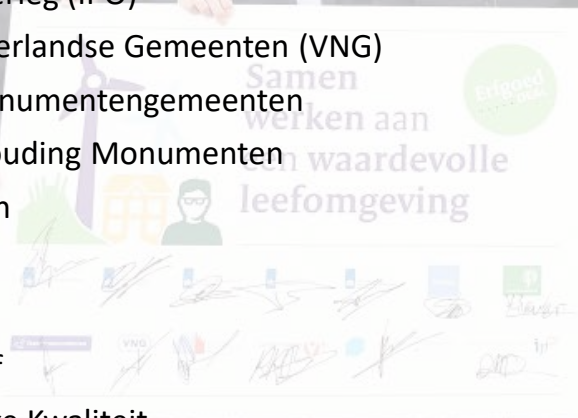
DAAROM een Erfgoed Deal

- Onze leefomgeving gaat veranderen als gevolg van de klimaatverandering, de energietransitie en de stedelijke groei
- Erfgoed kan een belangrijke bijdrage leveren aan deze opgaven
- **We willen ook in de toekomst een leefomgeving waarin we ons verleden herkennen en waar we ons in thuis voelen**

ONZE ERFGOED DEAL

- de **ministeries** OCW, BZK, IenW en LNV
- Interprovinciaal Overleg (IPO)
- Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)
- Federatie Grote Monumentengemeenten
- Federatie Instandhouding Monumenten
- Natuurmonumenten
- Staatsbosbeheer
- LandschappenNL
- Rijksvastgoedbedrijf
- Federatie Ruimtelijke Kwaliteit.

THEMA 1

Klimaatadaptatie

THEMA 2

Energietransitie
en duurzaamheid

THEMA 3

Stedelijke groei
en krimp

OPZET
PROGRAMMA

Kennis en dialoog (leeromgeving)

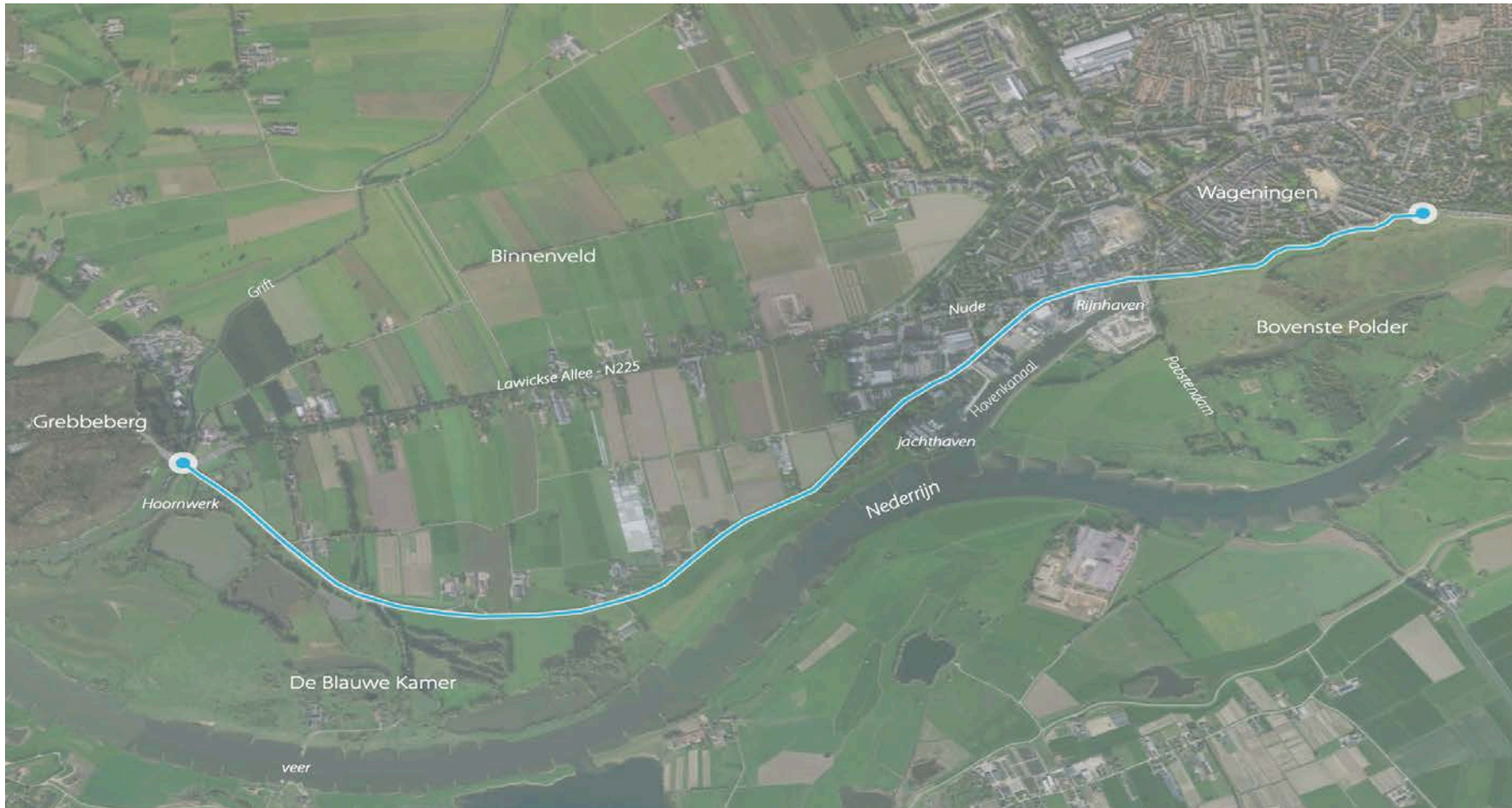
Erfgoed en omgevingsvisies

Gebiedsgericht en richting de uitvoering

- Om deze doelen te bereiken worden ruimtelijke projecten op het gebied van **klimaatverandering**, **energietransitie** en **verstedelijking** ondersteund. Ook participatie en omgevingsvisies worden ondersteund.
- We streven naar een toekomstige praktijk waarin het integreren van erfgoed in nieuwe opgaven als vanzelfsprekend wordt
- Projecten moeten een voorbeeldwerking hebben, gebiedsgericht en opschaalbaar.

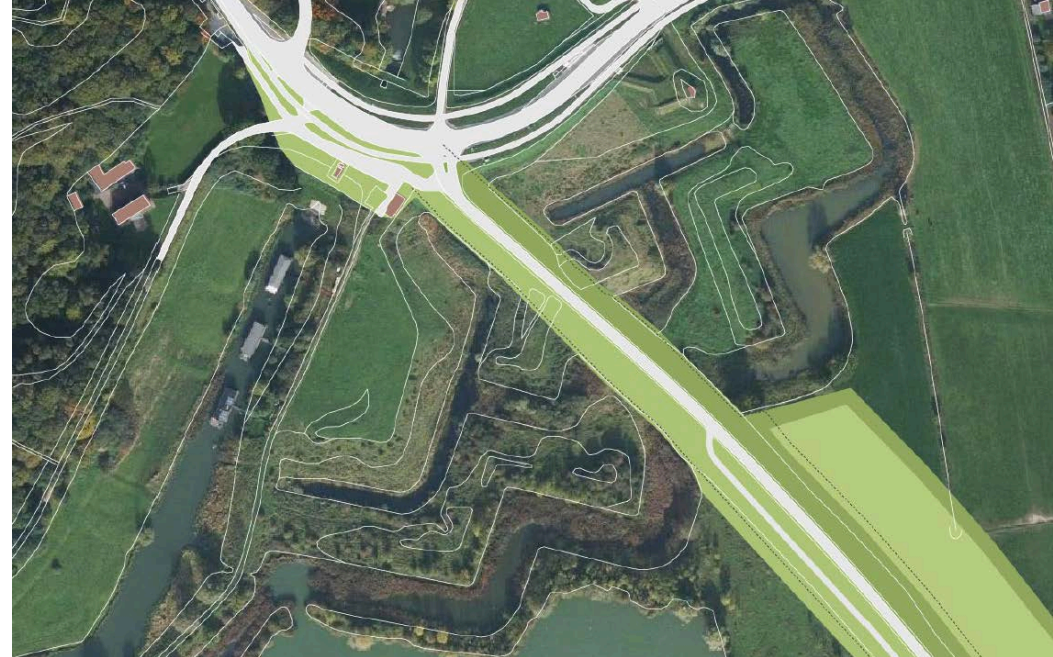
Projecten KLIMAAT

Hoornwerk Grebbedijk

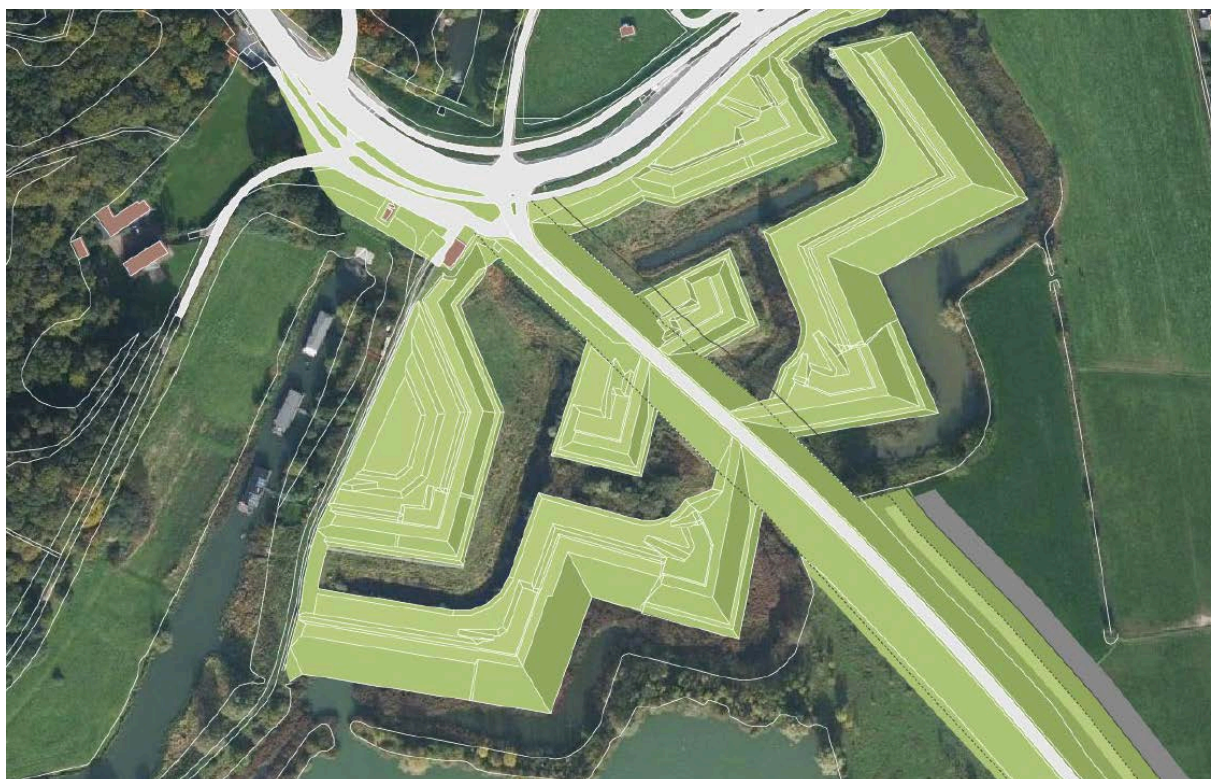

1. Smalle
Grebbedijk

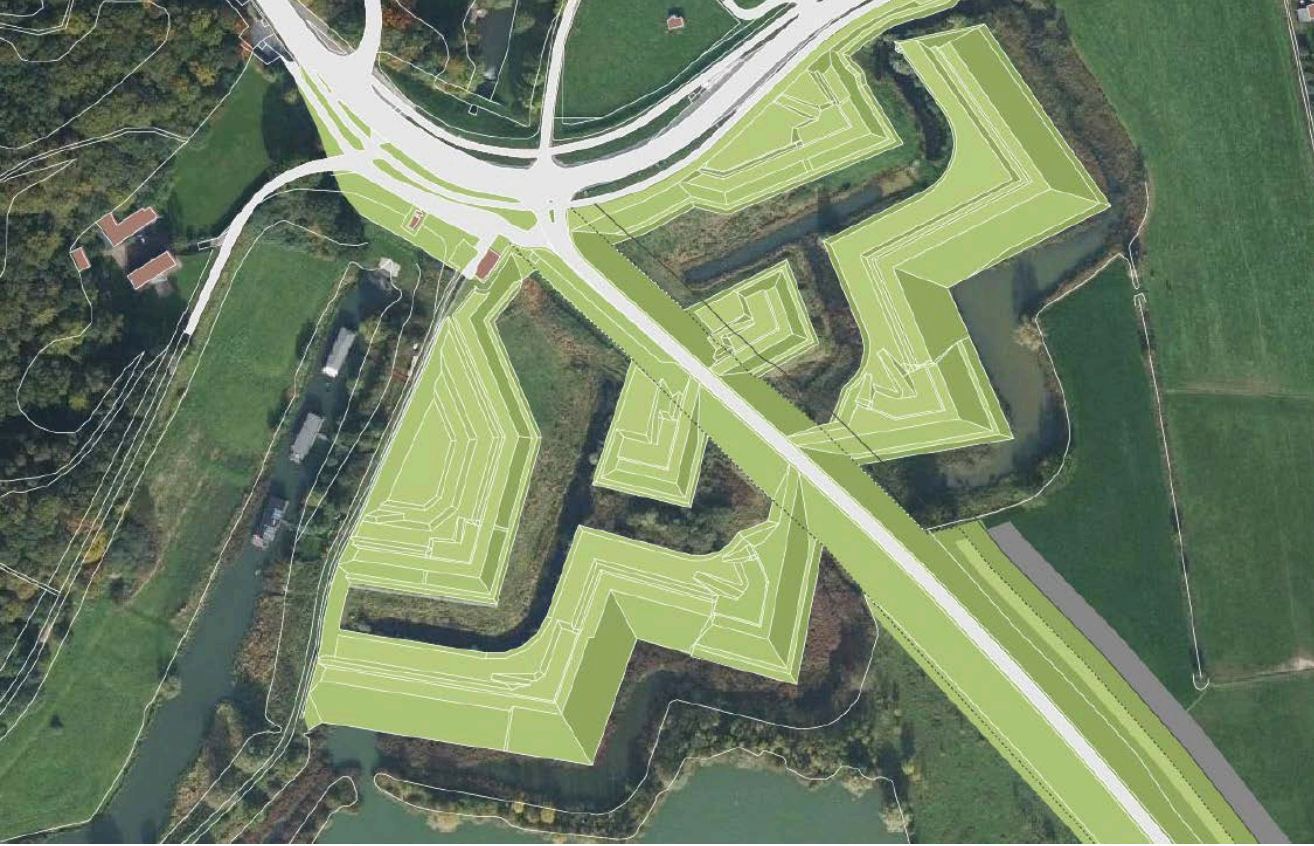

2. Brede
Grebbedijk

***Drie
landschappelijke
scenario's:***

3. Integrale
Grebbedijk

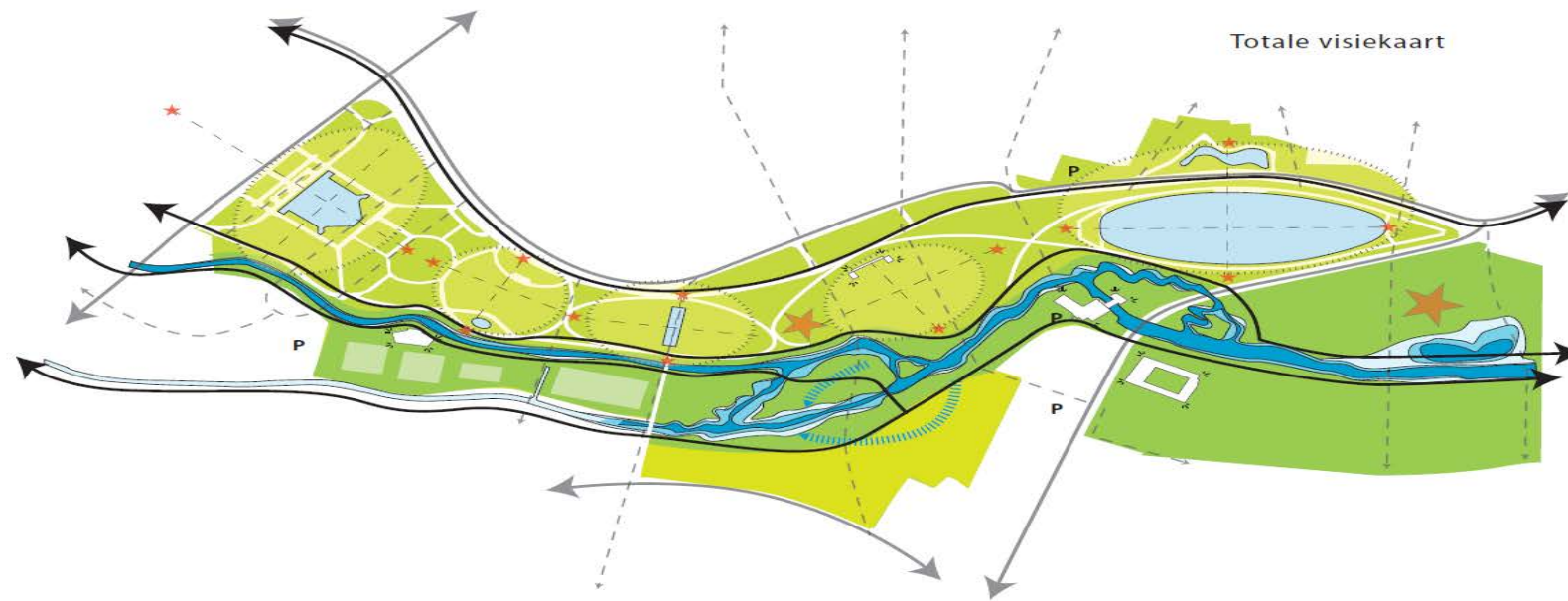
3. **Integrale Grebbedijk:** verhoging grondwerk Hoornwerk naar historische hoogte

- door ophoging van de grondlichamen hoeft de dijk zelf niet opgehoogd te worden -

***Integrale benadering maakt cultuurhistorie zichtbaar
en draagt tevens bij aan de waterveiligheid***

**Kosten erfgoedinclusief : € 900.000
Bijdrage Erfgoed Deal: € 427.500**

Projecten KLIMAAT

Zitterd Climate Proof

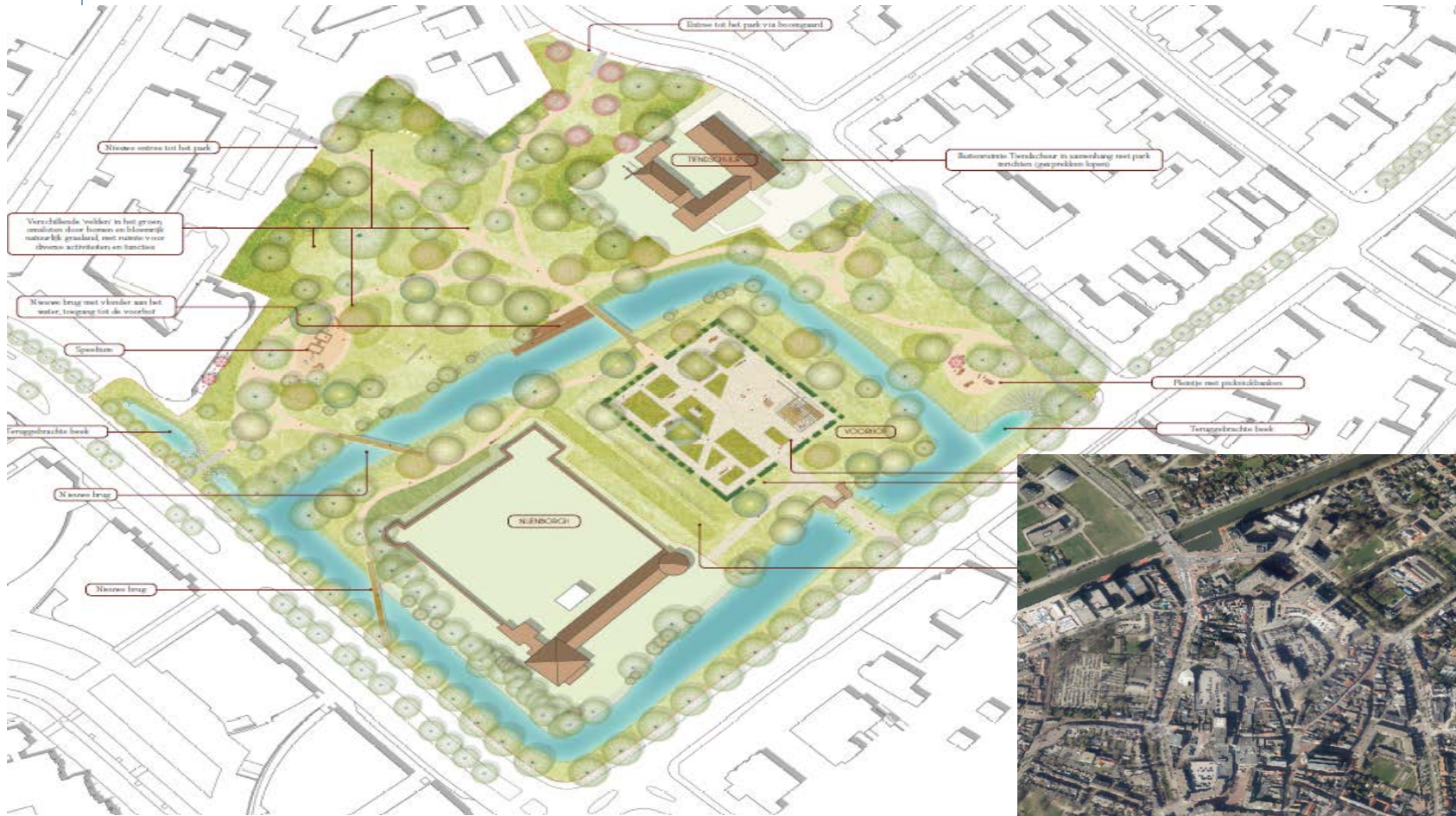
Projecten DUURZAAM

Amsterdam Wetlands

Projecten GROEI & KRIMP

Stadspark Weert

Projecten KENNIS & DIALOOG

Een Nieuwe Tijd

Projecten KENNIS & DIALOOG

Samen een integrale methode voor wijkaanpakken ontwikkelen, testen en uitvoeren

Wat gaan we doen?

- 1 Erfgoed Deal
Leeromgeving erfgoed deal
Educatieprogramma opzetten
Kennisdelen met andere bloemkoolwijken in Nederland
- 2 Erfgoed Deal

Hoe gaan we dit doen?

Ontwikkeling methode integrale wijkaanpak Bloemkoolwijken
Proces voor sociale/fysieke problemen organiseren en testen

Organiseren experimenten in de praktijk

Voorwaarde: een experiment brengt altijd een structuurverandering teweeg sociaal of fysiek

Organiseren kruimelprojecten in de praktijk

Voorwaarde: worden altijd georganiseerd voor en met inwoners

Organiseren testprojecten in de praktijk

Voorwaarde: worden altijd georganiseerd voor met en soms zelfs door inwoners

Organiseren inwoner projecten in de praktijk

Voorwaarde: worden altijd georganiseerd door inwoners en zijn van inwoners. Waar nodig worden zij ondersteund door ons

Inzet van een kernteam in de wijk

Voorwaarden:
kernteam heeft een fysieke plek in de wijk
kernteam is de schakel tussen intern (organisaties) en extern (inwoners)
kernteam gaat de wijk in initieert en faciliteert projecten van, door, met en voor inwoners

Bijeenkomsten organiseren

Workshops houden

Charettes organiseren

Inspiratiedag houden

Wijkwandelingen houden

Andere gemeenten bezoeken

Kennisnetwerk opzetten

Wat levert het op?

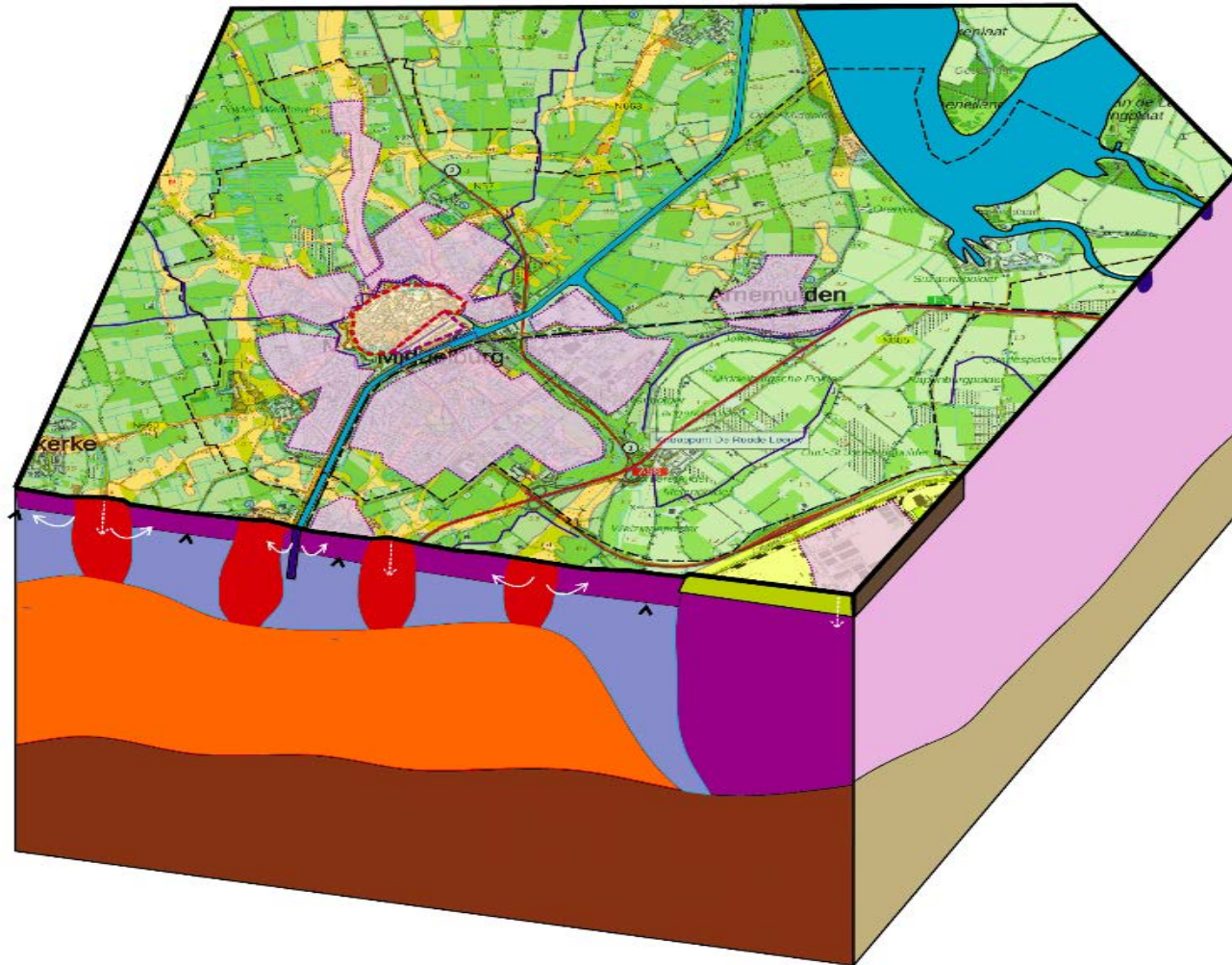
- Community of practice
- Educatieprogramma interne organisaties
- Landelijke strategie bloemkoolwijken
- Praktijkvoorbeelden (fysiek)

Erfgoed DEAL

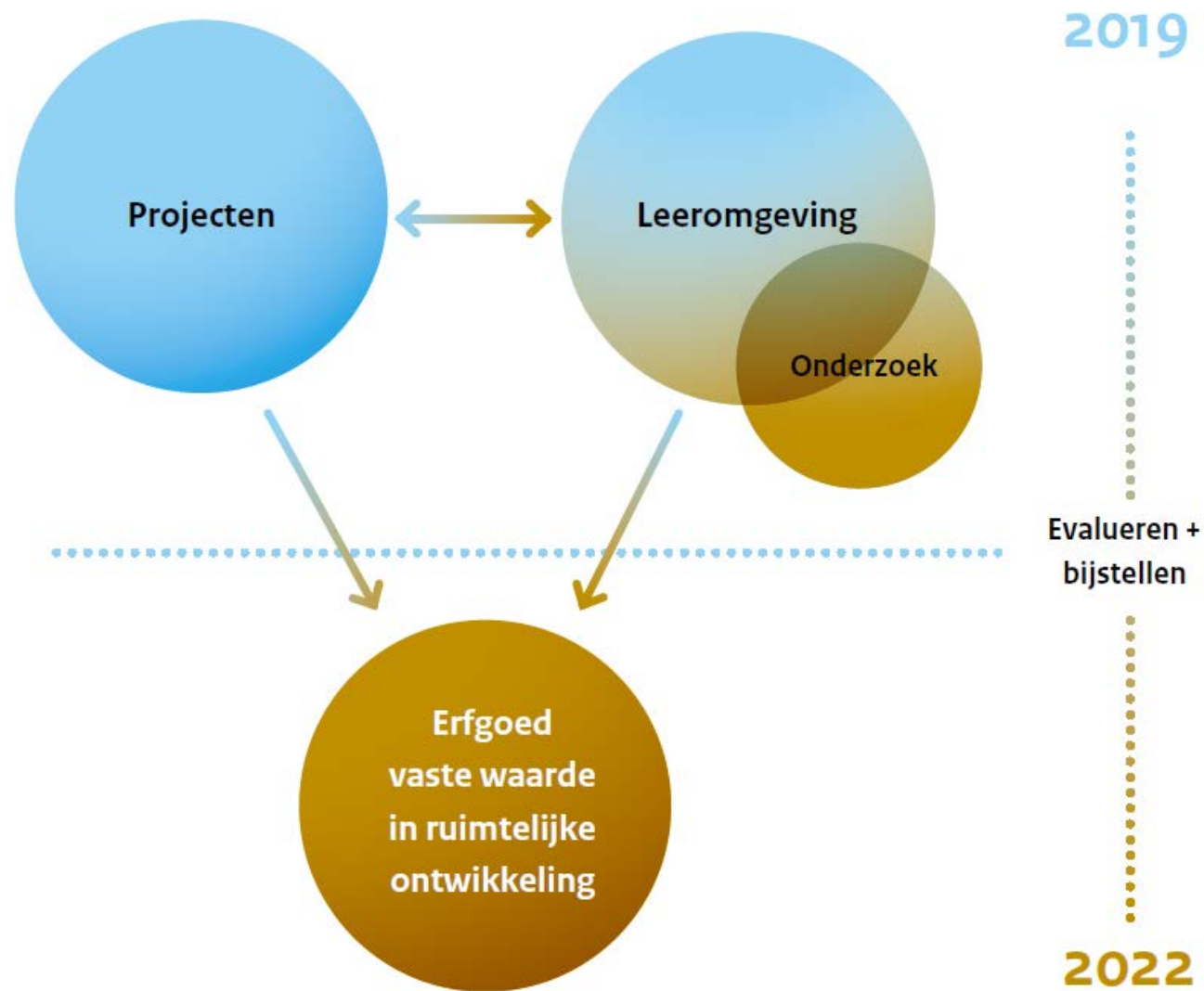
Wijkaanpak de Pas

Projecten OMGEVINGSVISIE

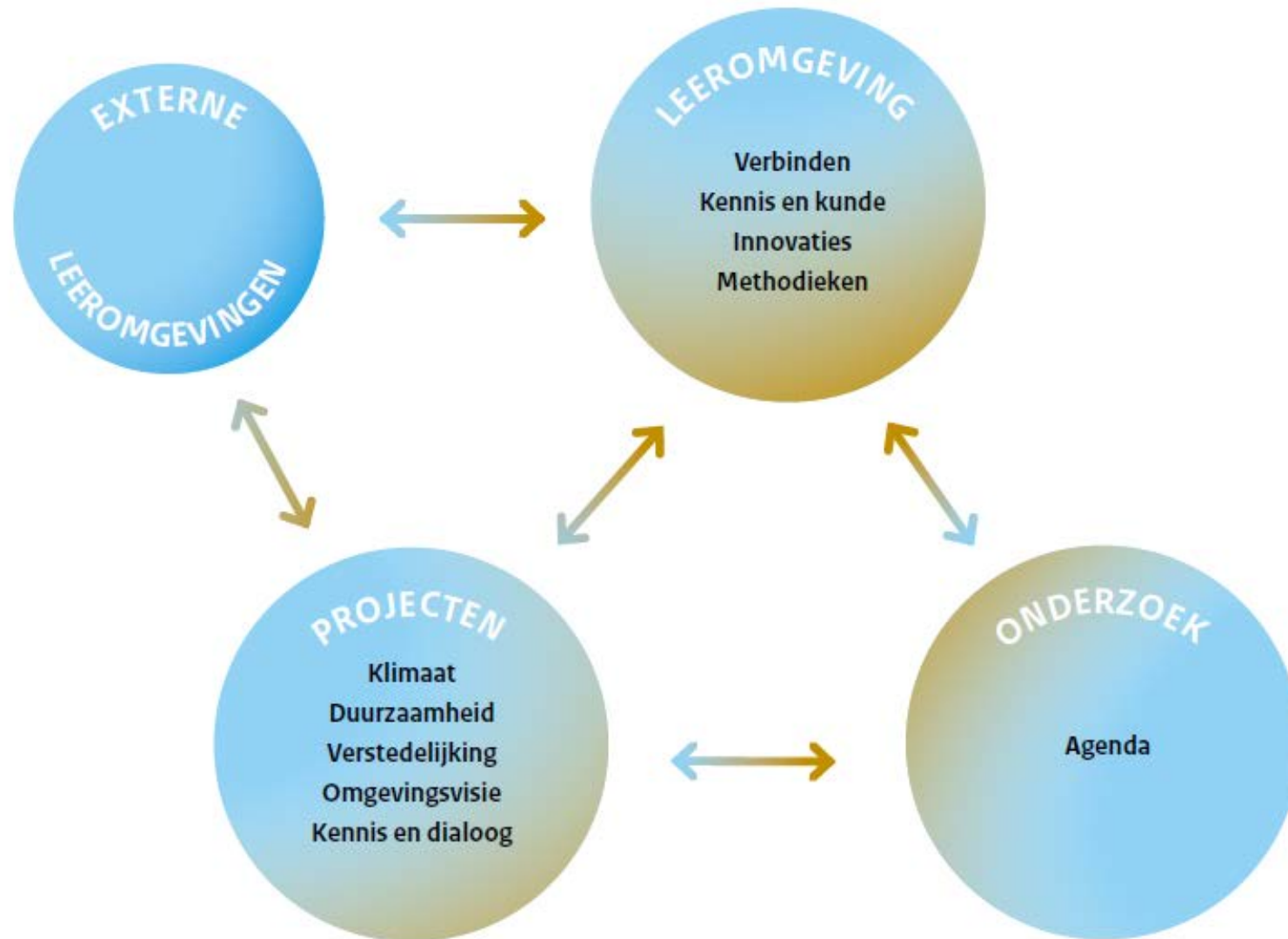

VONDST

Programmaresultaat 2019- 2020

Leeromgeving Erfgoed Deal

Financiën

- In totaal 40 miljoen voor de aankomende drie jaar
- Middels decentralisatie uitkeringen 2 x per jaar
- Aan provinciefonds of gemeentefonds
- Gemeenten of provincies matchen het geld 52,5% - 47,5%
- We zijn bezig met een eigen website www.erfgoeddeal.nl
- erfgoeddeal@cultureelerfgoed.nl !

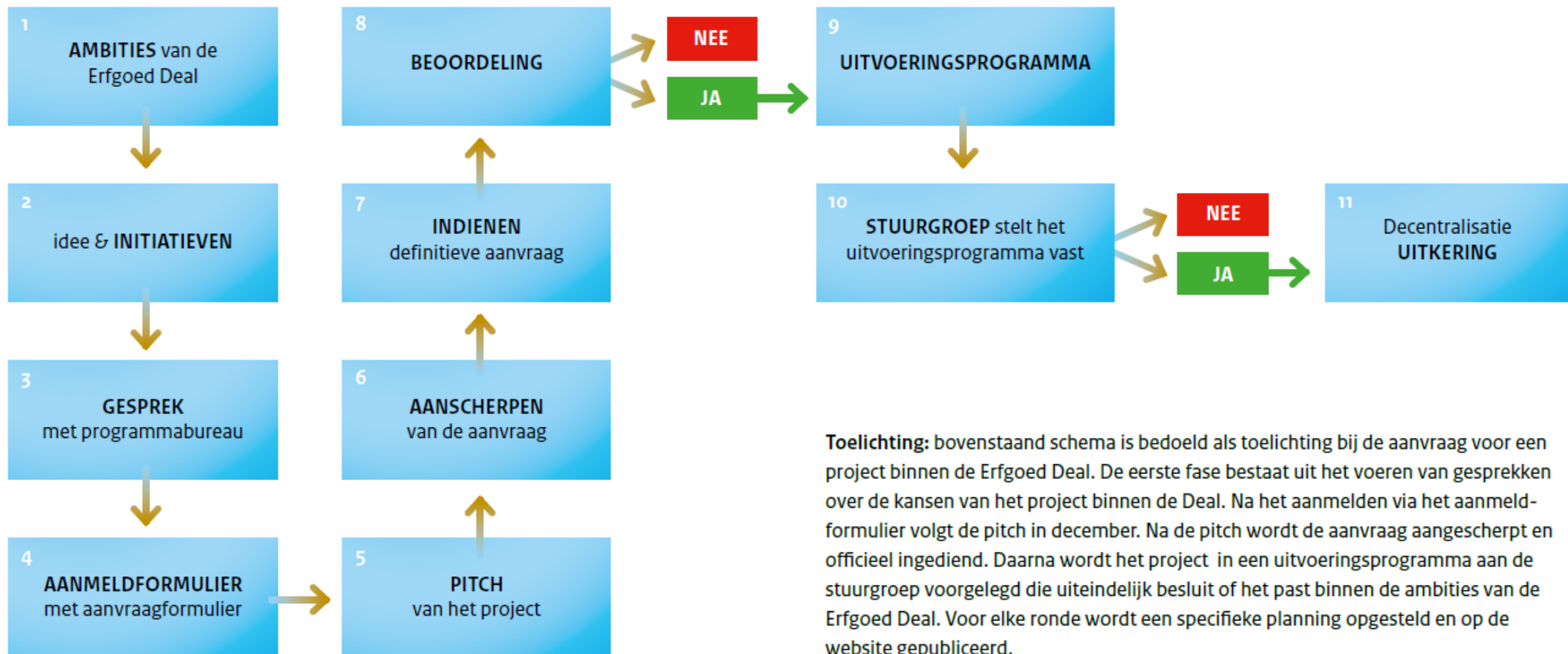
Programmabureau

Verbindend en het hart van de samenwerking. Proactief, en inzet op een erfgoed inclusieve inrichting van de leefomgeving.

- *Marjorie Verhoek*
- *Edwin Raap*
- *Jephta Dullaart*
- *Marie – Helene Houben*
- *Patricia van Ling*
- *Willemien van de Langemheen*
- ***Jacinta van de Poll***
- ***Merel Godrie***

Standplaats RCE Amersfoort

Projectaanvraag ERFGOED DEAL

Conclusies uitvoeringsprogramma

- Zestien aanmeldingen, negen indieners, zeven uitkeringen.
- Binnen alle thema's zijn goede voorbeelden (oa voor publicatie).
- Klimaat is heel populair, duurzaamheid zit veel aan te komen en groei en krimp ervaren we als lastig.
- Kennis en dialoog is een thema waarvan we zien dat er veel vraag naar is.
- Streefbedragen zijn ook echt wel streefbedragen
- Projecten zijn onderscheidend ten opzichte van elkaar.
- PORTFOLIO BENADERING
- Alle projecten hebben matching.
- We houden ons gehouden aan de beoogde streefbedragen.

Hembrugterrein Decentralisatie Uitkeringen

Visuele identiteit

≡ R F
G O ≡ D
D ≡ A L

≡ R F
G O ≡ D
D ≡ A L

≡ R F
G O ≡ D
D ≡ A L

≡ R F
G O ≡ D
D ≡ A L

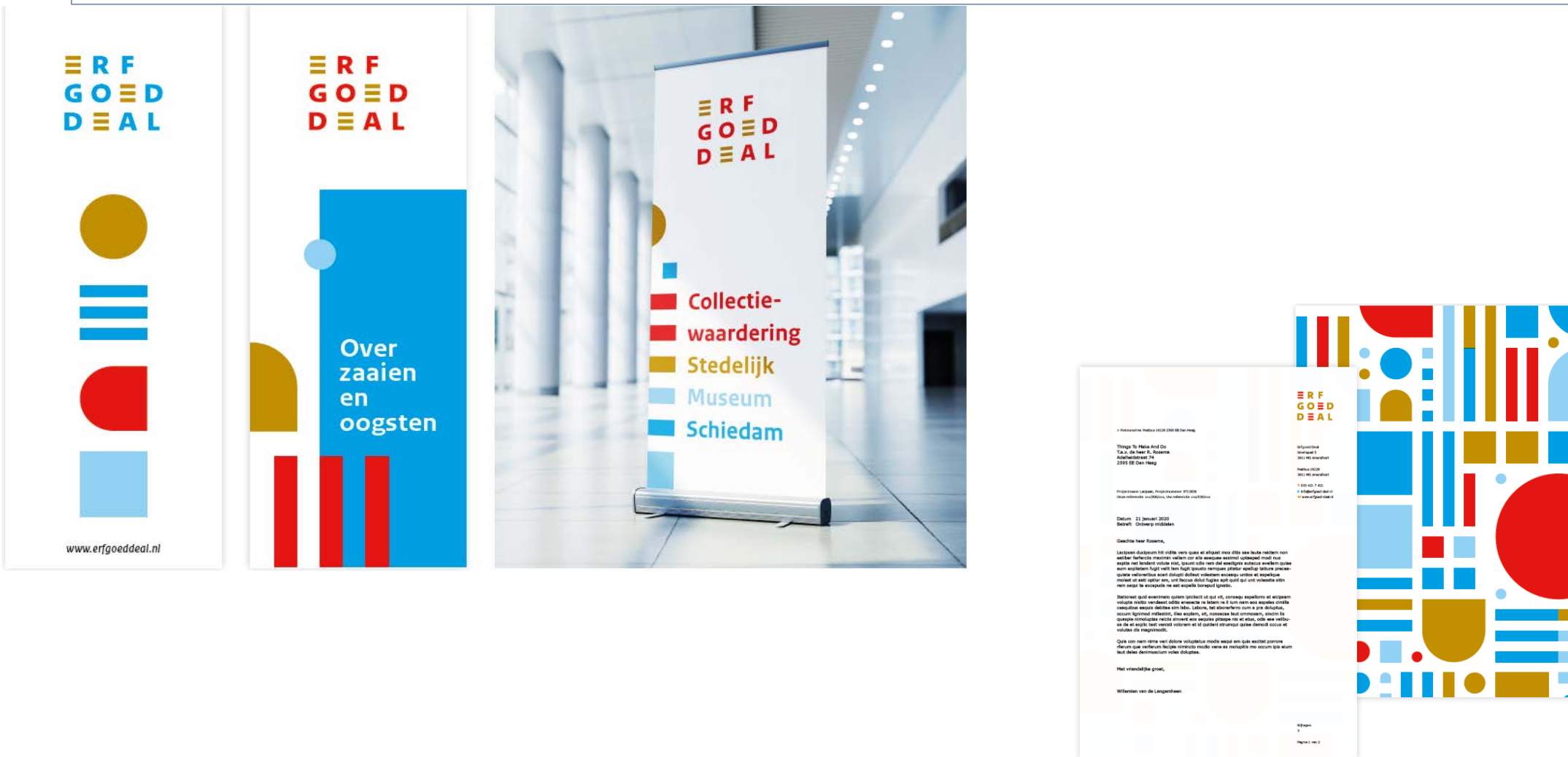
≡ R F
G O ≡ D
D ≡ A L

≡ R F
G O ≡ D
D ≡ A L

≡ R F
G O ≡ D
D ≡ A L

Visuele identiteit

Visuele identiteit

Mobiele versie

Desktop versie

